

Egyirányú út

Lebben a függöny, ahogy belépek az üzletbe. Nem a legjobb megoldás, de muszáj valahogy szellőztetniük. Őrjítő ez a meleg, klíma meg nincs. Izzadok a fekete ruhám alatt, a szilonharisnyám gusztustalanul tapad a lábamra. A dezodorillatú cseppeket lassan felszívja a vékony szvetterem ujja, és foltot képez. Utálom, hogy ebben a helyzetben is normálisan működik a testem, és kicsit utálok magamat is, amiért ezzel bírok foglalkozni. Csak arra szabadna gondolnom, hogy egyedül maradtam. Pedig ez ilyen. Az élet nem engedi, hogy sokat gondoljunk a halálra. Most is csak vársz a sorban, fejed lehajtva lépsz, mindig egyszerre csak egy lépést. Mennyi ember!

– Mennyi az idő? – kérdezem, s mintha a te hangodon hallanám magam. A két hangszín között igazán csak leheletnyi különbség volt.

A helyiségben egy ismeretlen ismerősen szól. Az elmúlt pár napban megszoktam ezt a furcsa hanglejtést. Tudja, hisz látni rajtam, hogy azért a nyamvadt koszorúért jöttem, és egy ájtatos „mindjárt negyed kettő”-ben akar részvétet nyilvánítani. Meg sem köszönöm az információt. Egy pillanatig csak meredten bámulok a nő arcába. Az arckifejezése közömbös. Nem értem az egészet. Fel sem tűnik neki, hogy megbántott, sőt, mintha nem is látna. Hát persze. Fogalma sincs az egészről. Csak én érzem úgy, mintha mindenki tudná, és mindenkit csak ez érdekelne, közben biztos nekik is megvan a maguk baja.

A gondolatmenetem annyira lefoglal, hogy már sorra is kerülök, mire eljut az agyamig a lényeg. Mindjárt negyed kettő. Mindjárt negyed kettő, sőt azóta valószínűleg már el is múlt, mindjárt kezdődik a temetés, s én még itt vagyok, ebben a párás, fejfájdító légkörben!

Alig tudom átverekedni magam a tömegen, a sok gaztól se én, se ők nem tudnak hova lépni. Miért ilyen szűk és fojtogató minden? Kibaszott koszorú! Máris fonnyadozni kezdett a hőségben. Ezért aztán érdemes volt várakozni, és érdemes lesz érte lekésni egy temetést, ahol pedig az első sorban kellene lennem!

Emlékezhetsz az itteni jelenségekre? Tudod még, milyen érzés elkésni valahonnan? Muszáj tudnod, te világbajnok voltál benne. A tenyered izzad, mérges vagy magadra, és mintha még a szíved is rosszul verne. Kapkodsz, és nem figyelsz a részletekre. A szívedben félelem, hogy nem érsz oda, és mi lesz, ha nem érsz oda? Máskor mindig könnyelműen vettem az ilyesmit, de ezúttal nemcsak

annyiról van szó, hogy itt hagy a busz. Lehet, nem hinnéd el, de még sosem féltem úgy, ahogy most félek.

Te is késésben voltál, amikor kifelé hajtottál az egyirányú utcából, az a barom meg befordult, mert nem figyelte a táblát. Ő túlélte, így megy ez. Enyhe büntetést kapott csak. Jogosan. A baleset elkerülhető lett volna, ha nem késel, és nem léped túl hússzal a sebességhatárt. Te hülye!

Pedig akár én is lehettem volna a helyedben, hisz mivel voltam külön? Mi több, mi egyformák voltunk! Anyánk hiába ügyelt gondosan, hogy külön egyéniségként kezeljen minket. Bár ez csak őt érdekelte. Én mindig élveztem ezt a különleges sorsot, hogy egy lehetek valakivel, ha akarom. Nem, azelőtt duplák voltunk. Most vagyok egy, és nem tudok vele mit kezdeni. Azt hiszem, ezt hívják magánynak. Akkor hogy van ez? Te is egy lettél? Melyik egy? Egy meg egy az kettő. Én melyik egy vagyok? Nem mindegy? Látod, ez te is lehetnél. Itt rohanok a járdán, és olyan nehéz minden léptem, mintha két jövőt kéne cipelnem. Te eltűntél, de mégsem teljesen. Talán a jövődet látni jöttél. Ezt akarod tőlem? Vagy mit? Én mindig úgy hittem, tőle vársz jövőt. Ebben például nem egyeztünk.

Láthatsz most engem? Az emberek azt mondják, igen. Az a baj, hogy szeretném én is ezt hinni és ezt mondani, de *nem vagyok róla meggyőződve*.

*

Miért is vagyok itt?, kérdezte néha magától. Olyan hihetetlen volt körülötte a valóság. Bámulta a híreket a törvénymódosításokról, a közúti balesetekről, a szíriai háborúkról. Az áldozatok láttán mindig könnyezni kezdett. Hülyeség, hisz igazából nem törődött velük, nem ért rá, és amúgy is semmi köze hozzá. A csimbókos szvetterhez volt köze, amit viselt, a besüppedt kanapéhoz, amit együtt vettek a férjével (bizony, férjhez ment, a nők tényleg férjhez mennek, ez is milyen furcsa), a gyerekeihez, akiket ő szült. Tudta mindezt, de mintha nem élte volna igazán. Így tekintett a világra, felülnézetből, már elég régóta.

Néha kicsit irigyelt. Érthető. Van ebben valami szép. Fiatalon meghalni. Öröké ott pihen majd a polcon a húszéves képmásom, minden süldő hülyeségem el van felejtve, az emberek csak arra emlékeznek, milyen jó és szép voltam. Emma ezt nehezen viselte. Úgy érezte, ő is a fiatalságunkban ragadt. De ez a csoda nem segít. Már tapintás nélkül is érzékelte arcán a negyvenesek finom ráncait.

Ahogy egyre gyorsabban telt az idő és egyre lassabban zajlott az élet, Emma észrevette, mindig rengeteg dologra gondol egyszerre, de ezek a gondolatok különböző síkokon helyezkednek el. Lehet, a felülnézet miatt volt ez. A felső síkon gyakran váltakoznak a hétköznapi apróságok. Egy darabig a munkahelyi feladataira gondol, aztán arra, milyen jó filmet nézett tegnap, hogy milyen fáradt, és holnap korán kell kelnie, mert a gyerekeket ő viszi iskolába... De ezalatt a tudata mélyén végig jelen van az alsóbb sík a konstans gondolatokkal. A korral ez egyre

nagyobb kiterjedésű. Emma mostanra folyamatosan gondol rám, az öregedésre, arra, hogy akárhányan vannak körülötte, ő mindig magányos lesz egy kicsit, és hogy együtt születni kiváltság volt, de meghalni mindenkinek egyedül kell. Sokszor megbámulja a fotóm, a tekintetével azt kérdezi, én hogy viseltem el. De hát milyen kérdés ez? Úgy, hogy nem kívánságműsor. Különben sem tud erre válaszolni egy fénykép. Szememből látja, szeretnék még élni egy kicsit.

*

Egyirányú út. Megfogadtam, felé sem nézek többé ennek az utcának, de nincs rövidebb út oda, ahová megyek. A nap, ha lehet, még erősebben tűz, de már nem izzadok, s a lábam sem érzem az eszeveszett futásban. A kezem levegőt markol – útközben elejtettem a koszorút. Hogy cseszhettem el ennyi mindent ilyen rövid idő alatt? Semmin nem találok fogást, nincs semmi, amivel kontroll alatt tarthatnám az eseményeket. Mint te, mikor keresi két kezed a kormányt, s nekicsapódsz a szélvédőnek, mert az övedet sem csatoltad be. Száraz arccal zokogok, olyan keservesen, mint még soha. De ez nem jogosít fel arra, hogy megálljak.

Mikor ér már véget ez az egyirányú út? Reszketve rohanok, az órát sincs időm megnézni. Lehet, meg sem érkezem. Cserbenhagylak. A kezed levegőt markol, mikor keresi két kezem.

*

– Állj meg egy szóra! – hallja Emma, s a már nyitott ajtóból néz vissza a férjére. Reflexből a karórájára pillant, görcsösen ügyel rá, hogy mindig időben induljon. Vendégségbe hívták őket még pár napja, a férje tudni akarta, mit jelezzen vissza. Emmának nincs kedve, de azt mondja:

– Elmehetünk, ha akarsz.

S már kint is van a gyerekekkel együtt. A motor zúgását és a rádió recsegését eltekintve csend van az autóban. Nagy a forgalom, Emma alaposan körülnéz a kereszteződésben. Kellemesen tapad a háta az üléshez, ahogy megint felgyorsulnak.

– Anyu, nem baj, ha valamit kérdezek? – görnyed előre kislánya a hátsó ülésről, az iskolatáskája a tarkójáig csúszik.

– Dehogy baj – felelte Emma döbbsen. Félnének tőle a gyerekei? Megriasztotta a gondolat, hogy másokhoz is hideg, nemcsak magához. – Kérdezz csak!

– Tényleg mind a mennybe kerülünk, miután meghalunk?

– Ez hogy jutott eszedbe?

– A hittantanárnő mondta.

– Ha mondta, akkor úgy is van.

– De Anna néni miért van a földben? Miért a temetőbe jársz hozzá beszélgetni?

– Mert a testét oda temették. De nem halljuk egymás hangját. A menny nagyon messze van.

– Akkor hogy tudsz vele beszélgetni?

– Csak én beszélek. Csendben.

– Lehet azért nem hallatszik a mennyig.

– Lehet.

Lefékez az iskolánál, a gyerekek kipattannak az autóból. Emma most nemcsak egy gyors pusztit nyom a homlokukra, hanem szorosán meg is öleli őket. Elhátározza, így tesz majd mindennap, mert különben ez nem lesz jó, akkor ez nem lesz élet, csak rohanunk tovább.

*

Nemsokára odaérek. Már nem is hallom az utcazajt, csak egy belső ritmust érzékelek. Nem hasonlít a szívdobogáshoz, inkább mintha egy súly huppanna rám újra és újra, komor tempóban. Keresem, hol a baj. Pedig egyszerű.

Azt sem tudom, hogyan jutok el a temetőkapuig, valami elmúlt, eltűnt anélkül, hogy észrevettem volna. De itt vagyok. Az út szélére köpök, pár pillanatnyi pihenőt hagyok magamnak. Most már csak megvárnak. Meglátom a gyülekezetet. Elindulok feléjük, kérem őket, várjanak meg, várjanak már, megjöttem! Nem kezdhetik el nélkülem. Miért nem figyelnek rám? Megfeszítem a torkom, de nem jön ki rajta hang. Mi történik itt? Újra kiköpök, majd újra, de hiába. Nyálkás, puha földet lapátolnak rám, s ettől lett keserű a szám íze. Aztán már ezt sem érzem, csak hogy mindjárt megfulladok. Miért nem segítenek rajtam? Miért is vagyok itt? Ha kiáltani tudnék! Várom, hogy jöjjön a csoda, nem segít. Az orrom is tele földdel, összeesem. Súlyosbodik fölöttem a sötét. Még egyszer utoljára átgereblyézi szempillám a földet. Emmát látom, ahogy áll az első sorban, kezében a koszorúval. Maga elé bámul, de azt képzelem, ő is néz engem. Szememből látja, szeretnék még élni egy kicsit.